

Tampereen kaupunkiseutu – Seutustrategian kivijalat valmistelussa

8.12.2021

Demos Helsinki

Kaisa Schmidt-Thomé, Otto-Wille Koste, Aleksi Neuvonen

Mikä on mahdollista? Toivottavaa?
Todennäköistä?

Entä aivan epärealistista?

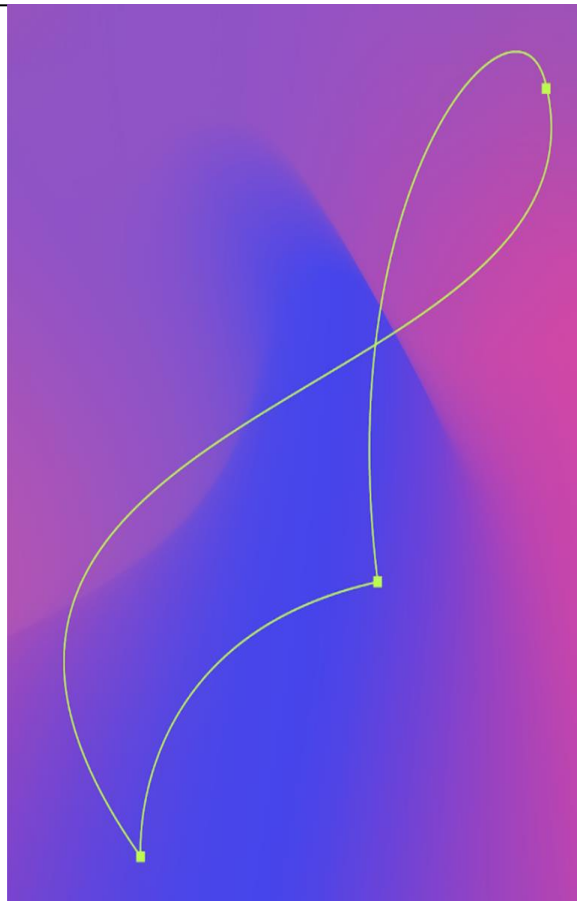
Maailmalle avoin metropoli?
Pohjoisen Euroopan kilpailukykyisin
kaupunkiseutu?
Hyvinvoinnin ja kestäväen kehityksen
tyyssiija vailla vertaa?
Vai jotain aivan muuta?

Seutuyhteistyön ansioita

Edellisen strategiakauden arvioinnin perusteella **seutuyhteistyön ansioiksi** luetaan

- seudun vetovoiman parantuminen ja
- seudulliset joukkoliikenneratkaisut.

Seutustrategia on onnistunut tuottamaan kaupunkiseudun **kestävään kasvuun ja kehitykseen lisäarvoa** etenkin edistämällä toimivaa yhdyskuntarakennetta.

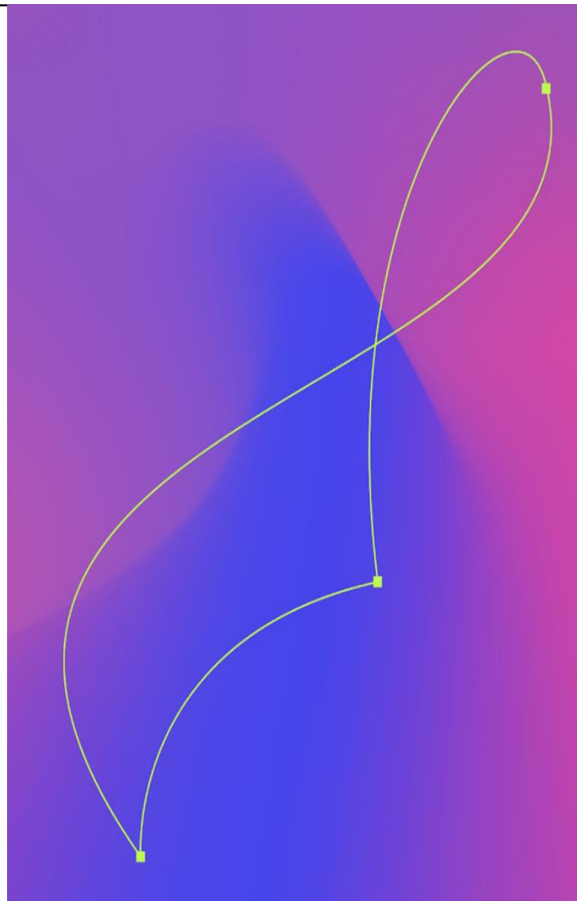


Kehittämistarpeet

Eniten kehitettävää nähdään olevan

- kansainvälistymisessä,
- yritysten toimintaedellytysten parantamisessa,
- elinvoimainvestoinneissa sekä
- korkeakoulutettujen pitämisessä alueella.

Sidosryhmät eivät tunne seutustrategian sisältöjä erityisen hyvin. Myös asukkaiden ja seutustrategian suhdetta tulisi miettiä uudelleen.

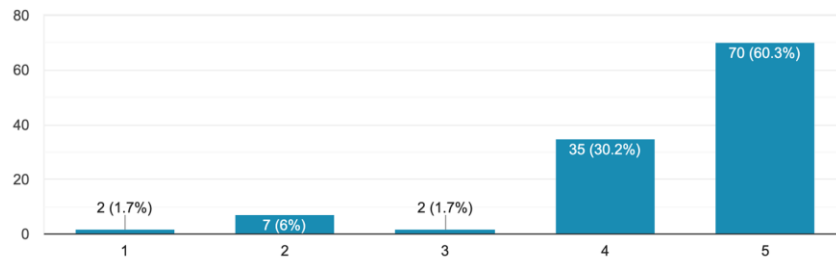


Seutuyhteistyön jatkamiselle ja syventämiselle on **seudun valtuutettujen vankka tuki**. 90% vastaajasta oli täysin tai lähes samaa mieltä seutuyhteistyön tärkeydestä kaupunkiseudun menestykselle. Melkein yhtä moni oli täysin tai lähes samaa mieltä siitä, että Tampereen seudun väestönkasvu on seudun edun mukaista.

Lähde: Syys-lokakuussa 2021 toteutettu kysely kaikille Tampereen kaupunkiseudun kuntien valtuutetuille

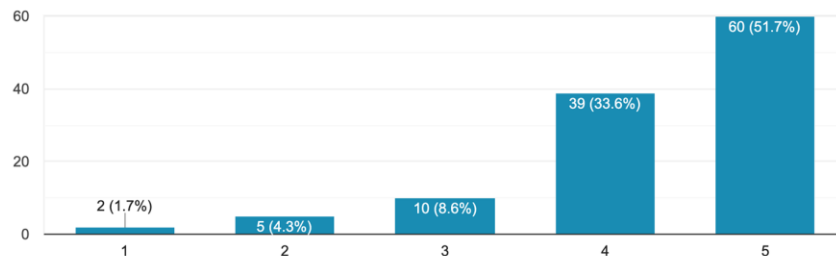
Seutuyhteistyö on keskeistä Tampereen kaupunkiseudun kuntien menestykselle.

116 responses



Tampereen kaupunkiseudun väkiluvun kasvu on kaikkien seudun kuntien edun mukaista.

116 responses



Näkemyksiä yhteistyöstä ja kasvusta

Luonnollinen seudun kasvu, elinvoima ja houkuttelevuus ei katso kuntarajoja eli yhteistyö on **koko seudun kehittämisen edellytys**.

Seutuyhteistyöllä **vältetään osaoptimointi** esimerkiksi haalimalla asutus ja yritykset kaikki Tampereelle, koska reuna-alueiden kohtuullinen pärjääminen on myös kaikkien etu.

Yhteistyötä tekemällä saavutetaan **suuremmat hartiat** meitä kaikkia koskevissa hankkeissa ja myös valtion rahoituksissa.

Pienet ympäristökunnat tarvitsisivat **enemmän vetoapua** esim yritystoiminnan saamiseksi sekä lisää toimivia julkisia kulkuyhteyksiä.

Seutuyhteistyö on tietysti tamperevetoista. Onneksi **hyötykin ulottuu kaikille** useimmissa tapauksissa.

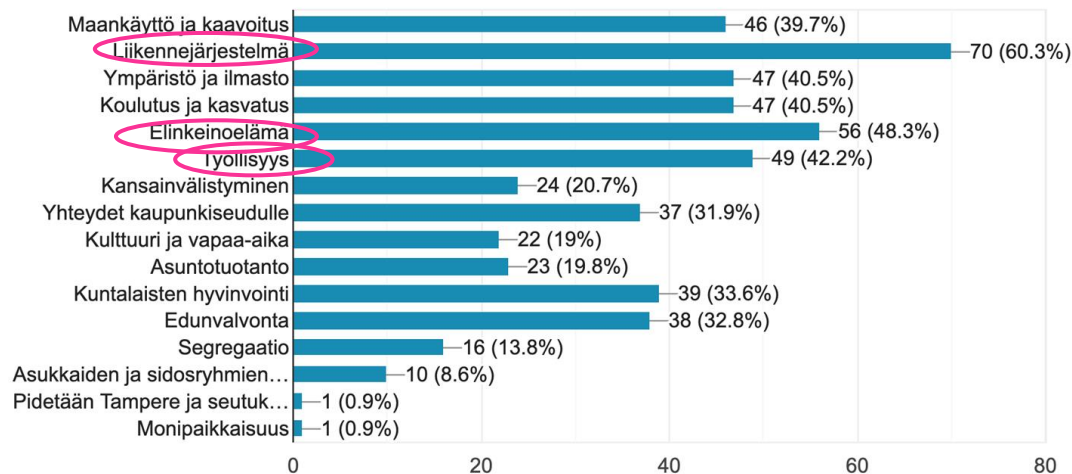
Kasvun tuoma etu riippuu poliittisen päätöksenteon onnistumisesta. **Oikeilla päätöksillä kasvu muodostuu vahvuudeksi ja väärillä heikkoudeksi.**

Seutuyhteistyölle tai sen tiivistämiselle valtuutetut näkivät erityistä tarvetta etenkin **liikennejärjestelmän, elinkeinoelämän ja työllisyyden** kehittämisessä.

Myös ympäristö- ja **ilmastokysymyksissä, kasvatus- ja koulutusasioissa ja kaavoituksessa** nähtiin merkittävää yhteistyötarvetta.

Missä asioissa näet erityistä tarvetta Tampereen kaupunkiseudun kuntien väliselle yhteistyölle tai sen tiivistämiselle? Valitse korkeintaan viisi vaihtoehtoa.

116 responses



Asukasraati vaalisi omaleimaisuutta

Tampereen kaupunkiseudun asukasraati on etsintäkuulutuksella koottu 9 hengen porukka yksityishenkilöistä, jotka tuovat kaupunkiseudun strategiatyöhön seudun asukkaiden näkemystä ja yksilöiden ääntä.

Ohessa muutamia nostoja heidän vastauksistaan raadille tehdyssä kyselyssä.

“Kaupunkiseutu laajenee, se on selvä. Rakentaminen ja yrittäminen kasvaa siinä samalla, keskittyä pitää tarkasti siihen, että pidetään huoli ettei **alueiden omaleimaisuus** ja arvokkaat luontoarvot turmellu.”

“Tulee edistää vuoropuhelua ja toisten kunnioitusta niin erilaisten ihmisten kuin kuntalaisten ja viranhaltijoidenkin kesken.

Meidän tulee myös arvostaa tätä kaupunkiseutuamme eikä tarvella sen luonnetta ja **omaleimaisuutta.**”

“Kaupunkiseutu kasvaa vauhdilla, on pidettävä huolta siitä, että seutukuntien peruspalvelut pysyvät kehityksessä mukana ja **ettei segregaatiota pääse syntymään.** Kuntalaisilla ei saa olla tunne, että sinällensä positiivinen kehitys uhkaa heidän hyvinvointiaan tai asuinympäristöään.”

Strategiatyön teemoja työpajassa 24.11.2021

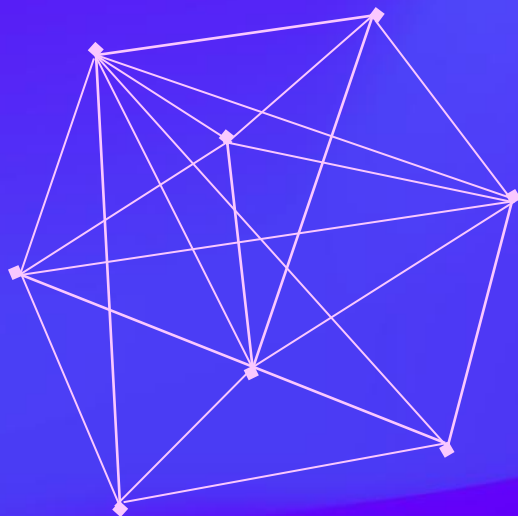
LIIKENTEEN MURROS

TULEVAISUUDEN
ELINKEINOELÄMÄ

EKOLOGINEN
JÄLLEENRAKENNUS

KAUPUNKISEUDUN
LUMOVOIMA

KANSAINVÄLISTYMINEN



Eroja edeltävän strategian teemoihin

Seutustrategia

Tampereen kaupunkiseutu
yhdessä tekemisen edelläkävijä
kansainvälinen älykkään kasvun keskus



Hyviä täydennyksiä ja joitakin uutuuksia

Yhdessä tekemisen edelläkävijä on maailmalle avoin
kestävän elämän kasvuseutu.

- + **arkinen kansainvälisyys**
- + **monikielisuuden kulttuuri**
- + **houkuttelu ja tulokkaille annettavien lupauksen lunastaminen => tekee mieli jäädä**
- + **elinkeino rakenteen tulevaisuussiirtymä**

- + **resurssiviisaiden elämäntapojen alusta**
- + **seudullinen sinivihreä rakenne osana lumovoimaa**
- + **kestävä saavutettavuus seudun ulkorajoille asti ja kansallisesti**

- + **elämykset ja ilmapiiri**
- + **kestävyystietoinen hyvinvointi**
- + **onnellisuus**

Kohtalonkysymykset: mitä kaupunkiseutu voi tehdä?

HYVINVOIVA YHTEISÖ

Digiajan sivistys ja sitä tukevat oppipolut? Yhteistyö eriarvoisuuden taklaamiseksi?
Monikieliset palvelut?

TULEVAISUUDEN ELINKEINOELÄMÄ

Seudullinen tonttivaranto? Kaupunkiseudun vihreän siirtymän investointien edistäminen? Työllistymis- ja työntekomahdollisuudet? Kansainväliset rekrytoinnit yhdessä muiden kaupunkiseutujen kanssa?

LIIKENTEEN MURROS

Kestävän liikenteen edistäminen? Innovatiiviset liikkumisratkaisut haja-asutusalueilla?

Kohtalonkysymykset: mitä kaupunkiseutu voi tehdä?

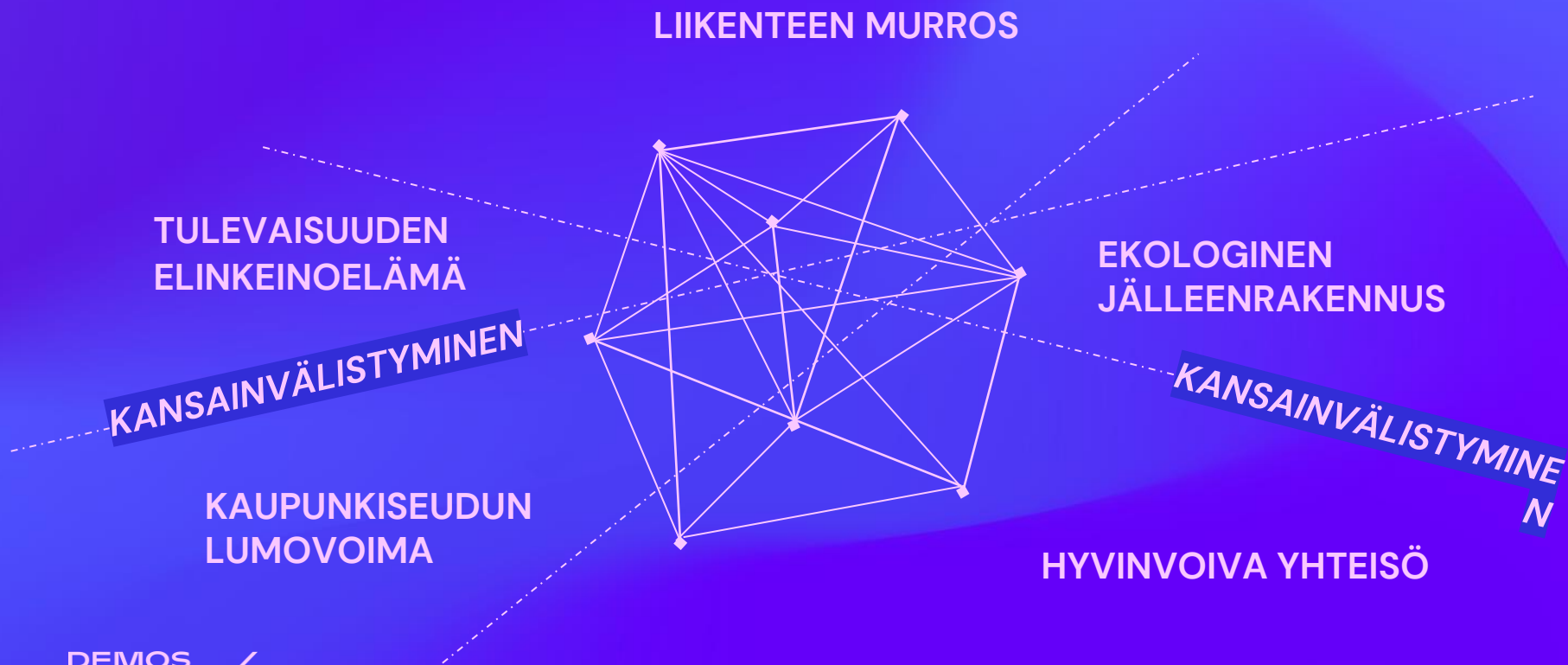
EKOLOGINEN JÄLLEENRAKENNUS

Julkinen sektori kestävä siirtymän katalyyttinä? Luonnon monimuotoisuuden edistäminen? Seutu asukkaiden apuna kestävässä elämäntavassa? Edelläkävijyyden kansainvälinen brändihyöty?

KAUPUNKISEUDUN LUMOVOIMA

Monimuotoinen asuntotuotanto? Liikunta- ja harrastusmahdollisuudet? Sini-viherympäristö vahvuutena? Liikennemelun torjuminen? Paluumuuton vauhdittaminen? Kansainvälinen tunnettuus?

Strategiatyön alustavia kivijalkoja



Etenkin kasvaville kaupunkiseuduille sovitetaan parhaillaan suuria saappaita viheliäisten ongelmien ratkaisijoina. Riittääkö mikään entinen kova kombo enää mihinkään?

Verkostomainen ongelmanratkaisu

Verkostomainen ongelmanratkaisu lähtee liikkeelle **strategisesta ja laajasta tavoitteistosta**, joka katsoo toimintaympäristön muutosta yli vaalikausien ja joissakin kysymyksissä jopa tulevien sukupolvien näkökulmasta.

Verkostomainen ongelmanratkaisu

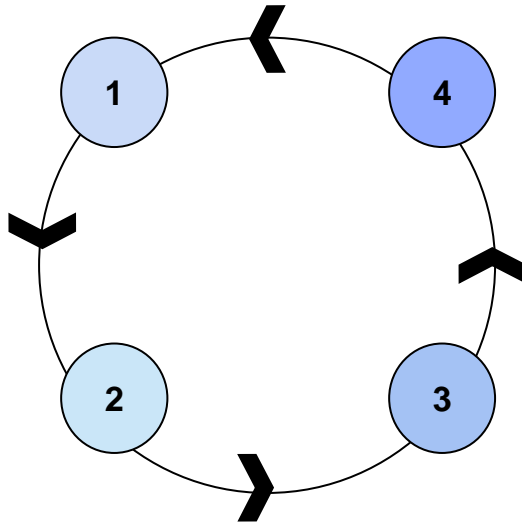
Verkostomainen ongelmanratkaisu lähtee liikkeelle **strategisesta ja laajasta tavoitteistosta**, joka katsoo toimintaympäristön muutosta yli vaalikausien ja joissakin kysymyksissä jopa tulevien sukupolvien näkökulmasta.

Päätäjät **sitoutuvat uudelleenarvioimaan strategisia tavoitteita**, kun ongelmanratkaisuprosessin kautta saadaan uutta tietoa.

Nöyrä ohjaus (Humble Governance)

Ratkaisuja voidaan saavuttaa kun on **ohutkin konsensus** ongelman määrittelystä ja tarpeesta löytää uudenlaisia lähestymistapoja.

Konkreettisten **ratkaisujen kehittäminen tehdään yhdessä** niiden toimijoiden kanssa, joilla on ensikäden kokemusta ja tietoa kyseisestä ongelmasta.



Lähestymistavan kautta eri ratkaisuja kokeillaan käytännössä ja tietopohja karttuu – näiden myötä **kyky ratkaista ongelmaa vahvistuu.**

Deliberaatio ja vertaisoppiminen takaavat tiedon kumuloitumisen ja jatkuvan oppimisen.

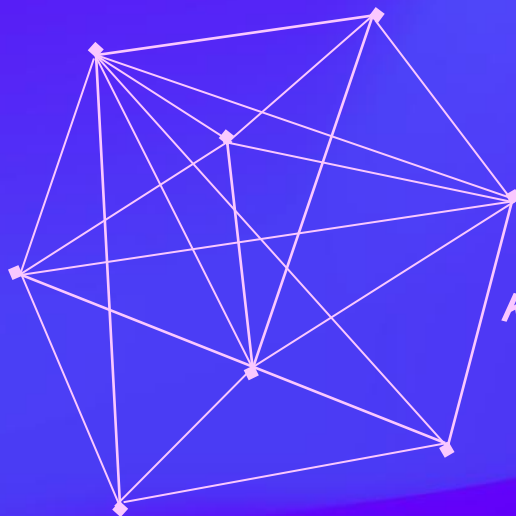
Strategiatyön alustavia kivijalkoja

LIIKENTEEN MURROS

TULEVAISUUDEN
ELINKEINOELÄMÄ

KANSAINVÄLISTYMINEN

KAUPUNKISEUDUN
LUMOVOIMA



EKOLOGINEN
JÄLLEENRAKENNUS

KANSAINVÄLISTYMINEN

HYVINVOIVA YHTEISÖ

Strategiatyön alustavia kivijalkoja

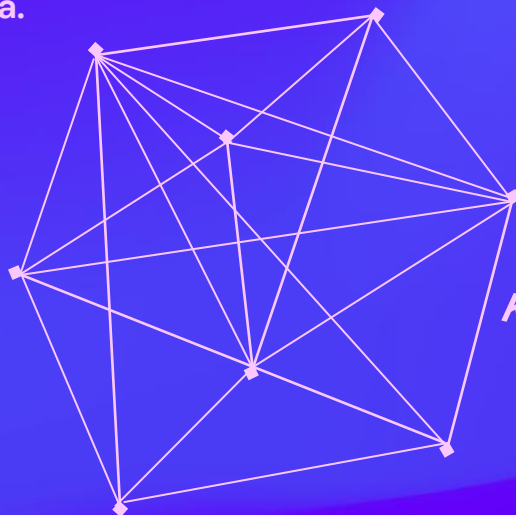
Kaupunkiseudun kehityksen edellyttämä työvoiman saatavuus on varmistettava tavalla tai toisella.

LIIKENTEEN MURROS

TULEVAISUUDEN
ELINKEINOELÄMÄ

KANSAINVÄLISTYMINEN

KAUPUNKISEUDUN
LUMOVOIMA



EKOLOGINEN
JÄLLEENRAKENNUS

KANSAINVÄLISTYMINEN

HYVINVOIVA YHTEISÖ

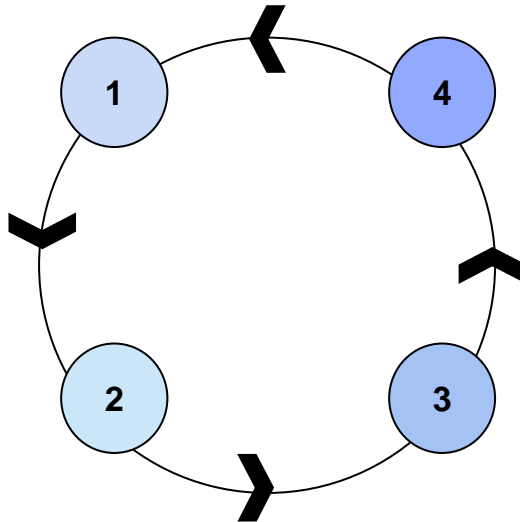
Nöyrä ohjaus (Humble Governance)

Ratkaisuja voidaan saavuttaa kun on **ohutkin konsensus** ongelman määrittelystä ja tarpeesta löytää uudenlaisia lähestymistapoja.

Väestön ikärakenteeseen ja osaamisprofiileihin liittyvät haasteet kaupunkiseudun kehityksessä

Konkreettisten **ratkaisujen kehittäminen tehdään yhdessä** niiden toimijoiden kanssa, joilla on ensikäden kokemusta ja tietoa kyseisestä ongelmasta.

Uudistuva ote työvoima-
haasteesta



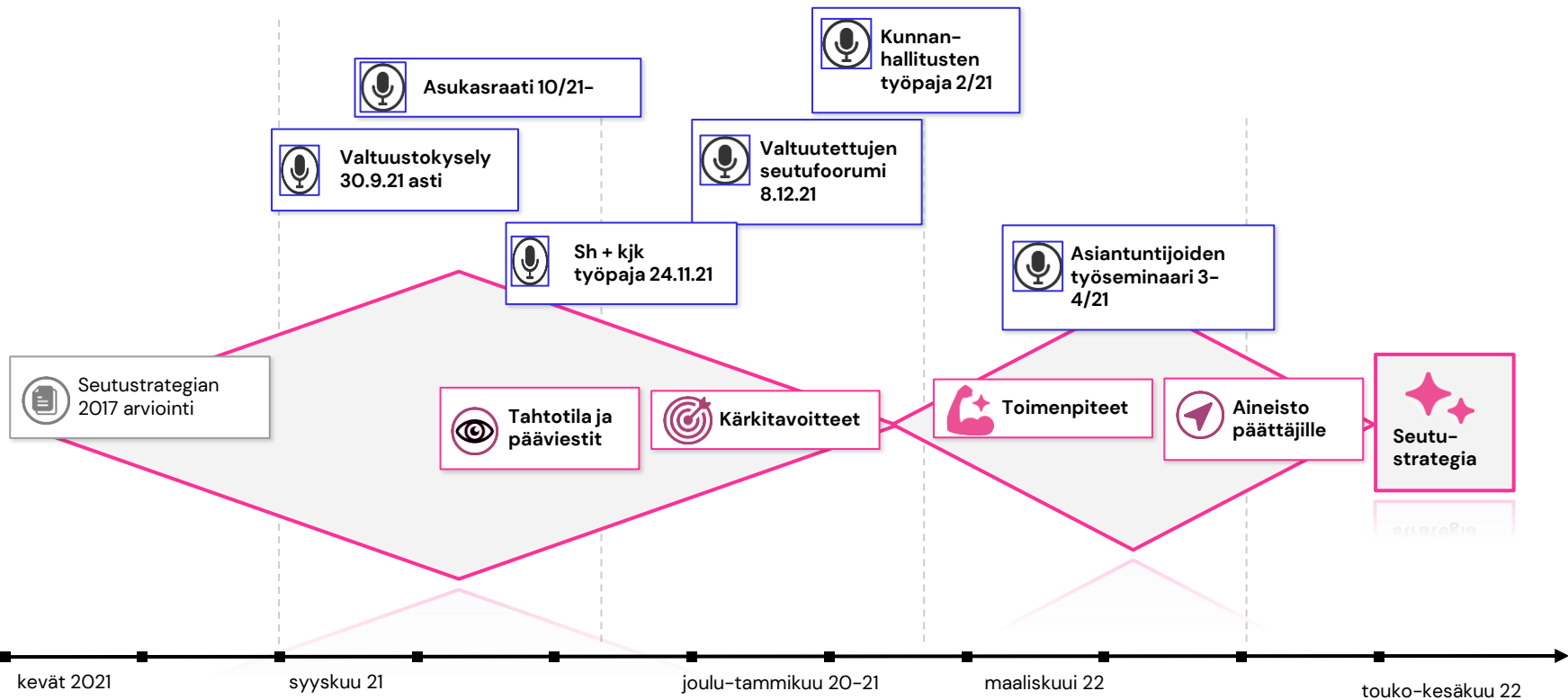
Lähestymistavan kautta eri ratkaisuja kokeillaan käytännössä ja tietopohja karttuu – näiden myötä **kyky ratkaista ongelmaa vahvistuu.**

Kokemuksen ja näkemyksen kumuloituminen ja täydentyminen

Deliberaatio ja vertaisoppiminen takaavat tiedon kumuloitumisen ja jatkuvan oppimisen.

Ongelman monipuolinen tarkastelu ja sen pohjalta kehitetty kansainvälinen rekrytointi

Seutustrategian uudistamisen päätyövaiheet 2021-2022



Kiitos!

Kaisa Schmidt-Thomé
kaisa.schmidt-thome@demoshelsinki.fi
040 0708 178

